

BẢNG TÓM TẮT SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

1. Tên đề tài:

“Rèn luyện lý năng học môn âm nhạc cho học sinh lớp 1 trường tiểu học Nguyễn Bá Ngọc.”

2. Nội dung, lĩnh vực đề tài:

Nghiên cứu và đưa ra một số giải pháp Rèn luyện lý năng học môn âm nhạc cho học sinh lớp 1 trường tiểu học Nguyễn Bá Ngọc.

3. Sơ lược bản thân:

Họ Và Tên: Nguyễn Thị Lâm, giáo viên Trường TH Nguyễn Bá Ngọc - Thị xã Buôn Hồ - Đắk Lắk.

Chức vụ: Giáo viên

Bộ môn giảng dạy: Âm nhạc

4. Nội dung tóm tắt của sáng kiến:

Tôi đã vận dụng một số giải pháp để rèn luyện kỹ năng học môn âm nhạc cho học sinh lớp 1 ở trường tôi đang giảng dạy:

- Rèn luyện kỹ năng đọc lời ca
- Rèn luyện kỹ năng đọc nhạc ký hiệu bàn tay
- Rèn luyện kỹ năng sử dụng đa bộ gõ
- Rèn luyện kỹ năng vận động bộ gõ cơ thể
- Rèn luyện kỹ năng hát và múa phụ họa cho bài hát trước lớp
- + Phạm vi áp dụng: Khối lớp 1 trường Tiểu học Nguyễn Bá Ngọc
- + Thời điểm áp dụng: Học kỳ II năm học 2020-2021

+ Hiệu quả mang lại: Sau một thời gian rèn luyện nâng cao kỹ năng học âm nhạc cho học sinh lớp 1 theo chương trình GDPT 2018 thì bản thân nhận thấy các em tiến bộ rõ rệt các hứng thú tham gia các kỹ năng biểu diễn, kỹ năng sử dụng các nhạc cụ gõ, kỹ năng sử dụng ký hiệu bàn tay hầu như các kỹ năng trên đều mang đến cho các em một sự tự tin rất mãnh liệt vào bản thân mình. Và kết quả đó được chứng minh bằng kết quả khảo sát cho thấy học sinh hoàn thành tốt chiếm tỉ lệ 38,8% học sinh hoàn thành chiếm tỉ lệ 61,2% và không có học sinh chưa hoàn thành.

I. PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Âm nhạc là một loại hình nghệ thuật sử dụng âm thanh để diễn tả cảm xúc, thái độ, nhận thức và tư tưởng của con người. Âm nhạc là một phần thiết yếu của các nền văn hóa, gắn bó và ảnh hưởng sâu sắc đến đời sống xã hội. Âm nhạc làm phong phú những giá trị tinh thần của nhân loại, là phương tiện giúp con người khám phá thế giới, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống

Trong nhà trường giáo dục âm nhạc tạo cơ hội cho học sinh được trải nghiệm và phát triển năng lực âm nhạc, biểu hiện của năng lực thẩm mỹ thông qua sự thể hiện âm nhạc, cảm thụ âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc, góp phần phát hiện và bồi dưỡng những học sinh có năng khiếu âm nhạc. Thông qua các bài hát các nội dung bài hát, các hoạt động âm nhạc và phương pháp giáo dục của nhà sư phạm, giáo dục âm nhạc góp phần phát triển ở học sinh các phẩm chất yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm, cùng các năng lực tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo để trở thành những công dân phát triển toàn diện về nhân cách, hài hòa về thể chất và tinh thần.

Môn Âm nhạc là một môn học cốt lõi thuộc nhóm môn Giáo dục nghệ thuật Theo chương trình GDPT 2018 là chương trình tập trung phát triển năng lực âm nhạc, biểu hiện của năng lực thẩm mỹ trong lĩnh vực âm nhạc thông qua nội dung giáo dục với những kiến thức cơ bản, thiết thực, chú trọng thực hành góp phần phát triển hài hòa đức, trí, thể, mỹ và định hướng nghề nghiệp cho học sinh. Với sự kế thừa và phát huy những ưu điểm của chương trình âm nhạc hiện hành, đồng thời tiếp thu kinh nghiệm học hỏi công tác giảng dạy trong nhiều năm qua, với môn âm nhạc lớp 1 hiện nay được lồng ghép với nhiều hình thức đa dạng và phong phú nhằm đáp ứng nhu cầu, sở thích của học sinh tạo được cảm xúc niềm vui và hứng thú học tập

Trong chương trình GDPT 2018 thì môn Âm nhạc được tập trung và hình thành các năng lực như:

Thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc. Học sinh biết trình bày biết thưởng thức biết kết hợp và vận dụng kiến thức kỹ năng âm nhạc vào thực tiễn. Tuy nhiên để đạt được những năng lực và kỹ năng đó thì đòi hỏi học sinh phải có lượng kiến thức và kỹ năng vững chắc.

Qua thực tế giảng dạy, bản thân nhận thấy rằng với lượng kiến thức mới mà chương trình của môn âm nhạc đưa ra dành cho học sinh lớp một thì đòi hỏi người giáo viên phải nắm vững những kỹ năng cơ bản để rèn luyện giúp các em học sinh lớp một tiếp nhận và lĩnh hội kiến thức của môn học một cách hiệu quả nhất. Trên thực tế đại đa số các em nhất là học sinh lớp 1 đều rất thích học môn âm nhạc. Song

việc đưa ra các kỹ năng rèn luyện, hình thức giảng dạy để phù hợp và mang lại hiệu quả cao đang là vấn đề được rất nhiều giáo viên quan tâm. Đặc biệt năm nay lại là một năm mà các em học sinh lớp một mới bắt đầu hình thành môn học với chương trình mới chương trình có nhiều sự đổi mới về nội dung học của các em, trong chương trình có nhiều nội dung hoàn toàn mới đòi hỏi giáo viên phải thực sự nắm vững nội dung sách giáo khoa cũng như các tài liệu liên quan đến chương trình GDPT 2018. Bởi chúng ta cũng biết rất rõ việc dạy hát cho học sinh lớp Một chủ yếu là hình thức truyền khẩu, thầy đọc trò đọc theo, thầy hát trò hát theo. Vì hầu hết các em đọc chưa rành, thậm chí một số em chưa đọc được chữ. Chính điều này làm cho tiết học trở nên nhàm chán, học sinh thụ động và đâu đó chúng ta lại thấy bóng dáng của phân môn Tập đọc.

Vì thế để có thể khắc phục được vấn đề này, bản thân người giáo viên âm nhạc cần phải có biện pháp rèn luyện những kỹ năng, hình thức giảng dạy phù hợp mà chương trình GDPT mới 2018 đã đề ra để áp dụng từ các hoạt động như kỹ năng đọc lời ca, kỹ năng vận dụng sáng tạo, kỹ năng đọc nhạc theo ký hiệu bàn tay, kỹ năng vận dụng bộ gõ cơ theo vào bài hát hay như kỹ năng phát triển tai nghe thông qua nội dung nghe nhạc..... .Nhằm kích thích sự ham học, tạo hứng thú và chủ động chiếm lĩnh kiến thức. Từ đó giúp học sinh lớp Một có kỹ năng học hát cũng như hoạt động âm nhạc hiệu quả và chất lượng hơn. Và đây cũng chính là lí do để bản thân chọn đề tài “ ***Rèn luyện kỹ năng học môn âm nhạc cho học sinh khối lớp 1 trường TH Nguyễn Bá Ngọc.***” Với mong muốn tạo sự hứng thú cho các em học sinh lớp một trong hoạt động học âm nhạc nhằm phát triển nâng cao chất lượng dạy và học của bộ môn âm nhạc nói chung và tại Trường Tiểu Nguyễn Bá Ngọc nói riêng.

2. Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài

Mục tiêu của chương trình âm nhạc là giúp học sinh hình thành và phát triển năng lực âm nhạc thông qua các hoạt động học đa dạng để trải nghiệm và khám phá nghệ thuật âm nhạc, nuôi dưỡng cảm xúc góp phần hình thành và phát triển cho học sinh những phẩm chất: *yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm* và năng lực chung như: *tự chủ và tự học, giáo tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo*. Quá trình phát triển năng lực âm nhạc là quá trình rèn luyện các kỹ năng thực hành, luyện tập, biểu diễn, ... một cách thường xuyên và lâu dài. Vì vậy trong mỗi tiết học, người giáo viên cần linh hoạt và xác định mục tiêu với một số yêu cầu cụ thể với nội dung và thời lượng dạy học để tập trung hướng dẫn học sinh thực hành luyện tập. Giáo viên đóng vai trò là người cố định, định hướng hướng dẫn cho học sinh thực hiện các hoạt động cụ thể. Từ đó các em có thể khám phá, chiếm lĩnh kiến thức, rèn luyện kỹ năng của bản thân phát huy tính tích cực chủ động sáng tạo của học sinh,

tăng cường khả năng tự học, tự rèn, tự khám phá, tự đánh giá. Tăng cường sự tương tác giữa giáo viên và học sinh, giữa học sinh và học sinh và để đạt được những điều nêu trên thì cần phải có những kỹ năng cơ bản và nhất định để từ đó hình thành cho học sinh kỹ năng học âm nhạc. Chính vì vậy bản thân đã đề ra một số kỹ năng cần rèn để các em học sinh lớp Một học tốt môn âm nhạc hơn.

3. Đối tượng nghiên cứu

Khối lớp 1 trường TH Nguyễn Bá Ngọc - xã Bình Thuận – TX Buôn Hồ.

4. Giới hạn của đề tài

Do thời gian nghiên cứu có hạn, nên bản thân chỉ nghiên cứu: Rèn luyện kỹ năng học âm nhạc cho học sinh khối lớp 1 theo chương trình giáo dục phổ thông mới 2018 tại Trường Tiểu học Nguyễn Bá Ngọc - xã Bình Thuận – TX Buôn Hồ.

5. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp quan sát.
- Phương pháp vấn đáp.
- Phương pháp trực quan.
- Phương pháp thực hành- luyện tập.
- Phương pháp điều tra.
- Phương pháp thống kê.

II. PHẦN NỘI DUNG

1. Cơ sở lý luận

Âm nhạc là môn nghệ thuật tác động rất mạnh đến cảm xúc con người. Nó đòi hỏi người học phải có sự yêu thích, sự đam mê và có một chút “năng khiếu”. Thông qua những câu hát, lời ca, cử chỉ, điệu bộ, giúp các em nhận thức những hình tượng âm thanh, giai điệu, kích thích cảm xúc của các em, giúp các em cảm thụ những giai điệu đẹp qua từng bài hát, từng câu nhạc.

Ở độ tuổi 6, 7, 8 hoạt động học tập chưa có đối tượng cụ thể các em lĩnh hội kiến thức chủ yếu dựa vào trực quan và thực hành. Học sinh rất hiếu động, dễ nhớ đồng thời cũng rất mau quên. Sang độ tuổi 9, 10 hoạt động học tập là có đối tượng, có chủ đề, đối tượng là hoạt động khoa học, là tri thức, là mối qua hệ xã hội và các kỹ năng, kỹ xảo ...Nhu cầu nhận thức của học sinh Tiểu học đang phát triển. Hành vi và thói quen đạo đức đang hình thành. Các em giàu cảm xúc, sống bằng tình cảm, thích sinh hoạt tập thể và múa hát. Xét về mặt tình cảm, các em rất dễ xúc động trước những cái hay, cái đẹp biểu hiện trong cuộc sống ...

Giáo viên Tiểu học là người hình thành ở các em những cơ sở ban đầu cho sự tiếp thu nghệ thuật âm nhạc và phát hiện những mầm non có năng khiếu âm nhạc để

sớm có điều kiện bồi dưỡng các em thành nhân tài của đất nước. Muốn vậy, GV dạy môn Âm nhạc phải có hiểu biết cơ bản về lý thuyết âm nhạc, phải rèn luyện để có những kỹ năng thực hành giúp các em hát kết hợp gõ đệm đúng với tất cả sắc thái biểu cảm và hình thành ở các em cảm xúc và thị hiếu lành mạnh.

Vì vậy, với đề tài này tôi xin đưa ra một số suy nghĩ của mình với mong muốn góp phần trao đổi kinh nghiệm, chia sẻ học tập lẫn nhau để cùng tiến bộ, cùng đi đến giải pháp rèn luyện kỹ năng học môn âm nhạc tốt nhất giúp học sinh của chúng ta đạt được kết quả tốt nhất đối với môn Âm nhạc.

2. Thực trạng vấn đề nghiên cứu

Theo chương trình GDPT 2018 là một chương trình mới được áp dụng bắt đầu từ năm học 2020 – 2021 đối với các em học sinh lớp Một. Bản thân là một giáo viên âm nhạc giảng dạy trong nhiều năm qua nhận thấy rằng năm nay các em học sinh lớp một được lĩnh hội với lượng kiến thức phong phú và đa dạng. Tuy nhiên so với lứa tuổi của các em thì nội dung của một tiết học như hiện nay là khá nặng đối với các em. Các em chưa đọc thông viết thạo nhưng lại phải học lượng kiến thức khá nhiều so với 1 tiết học chỉ có 35 phút với 2 nội dung có một số tiết các em tiếp cận kiến thức hoàn toàn mới.

Thời lượng của môn học quá ít so với nội dung mục tiêu của bài học yêu cầu 1 tuần các em chỉ học 1 tiết âm nhạc nên điều kiện rèn luyện và phát triển năng khiếu của các em còn hạn chế.

PHHS ít quan tâm tới môn học âm nhạc của các em do quan niệm của phụ huynh là họ nghĩ môn Âm nhạc là một môn học chỉ để giải trí không giúp cho các em được nhiều đến việc học của các môn chính, bên cạnh đó ý thức hứng thú học tập và rèn luyện tính tự học chưa cao.

Từ những nguyên nhân tác động trên thì đòi hỏi người giáo viên phải có những biện pháp kỹ năng cụ thể để tạo được sự hứng thú học tập cho các em. Bản thân giáo viên phải định hướng và từng bước giúp các em học sinh nhất là học sinh lớp Một có được sự tự tin hào hứng khi tham gia học môn âm nhạc, từ đó mới dần dần phát triển rèn luyện các kỹ năng học âm nhạc cho các em.

Qua thực tế giảng dạy môn Âm nhạc của “Bộ sách kết nối tri thức với cuộc sống”. Tại Trường Tiểu học Nguyễn Bá Ngọc bản thân nhận thấy năm nay các em nắm được kiến thức khá chậm vì lí do trong năm qua các em nghỉ dịch COVID 19 khá dài, dẫn đến lượng kiến thức của các em còn hạn chế. Việc đọc chữ và viết chữ của các em còn gặp nhiều khó khăn dẫn đến các môn học khác cũng khó khăn theo trong đó có môn Âm nhạc, qua một số giờ dạy bản thân nhận thấy các em tiếp thu bài chậm và ít hứng thú với môn học. Chính vì vậy để có được một tiết học trở nên

sôi nổi hơn, phong phú hơn thì đòi hỏi giáo viên phải có những kỹ năng cơ bản và nhất định để hướng dẫn cho các em sự tự tin và sự hồn nhiên trong trong âm nhạc. Đối với các em lớp một sự ngây thơ trong sáng của các em luôn là niềm động lực cho thầy cô phát huy hết tinh thần và trách nhiệm của một nhà giáo. Chính vì thế để có thể có một tiết học hiệu quả thì bản thân người giáo viên phải nắm rõ đối tượng, hiểu bản chất vấn đề của những khó khăn mà các em gặp phải. Từ đó từng bước giúp các em có được sự tự tin, nắm được các kiến thức, các kỹ năng cơ bản của ca hát để hoàn thành yêu cầu một cách tốt nhất.

Kết quả khảo sát thực tế chất lượng của các em học sinh lớp Một khi chưa áp dụng. Rèn luyện một số kỹ năng học âm nhạc cho học sinh lớp một theo chương trình giáo dục phổ thông mới 2018 kết quả như sau:

Tổng số học sinh khối lớp 1 gồm có 103 em học sinh.

Khối	TSHS	Hoàn thành tốt	%	Hoàn thành	%	CHT	%
1	103	20	19,4%	83	80,6%	0	0
Tổng	103	20	19,4%	83	80,6 %	0	0

Qua bảng số liệu khảo sát trên ta thấy được tỉ lệ học sinh lớp Một hoàn thành tốt môn Âm nhạc còn hạn chế. Chính vì vậy trách nhiệm của mỗi giáo viên âm nhạc đứng lớp như bản thân luôn phải tìm tòi, học hỏi được những phương pháp giảng dạy hay và kỹ năng rèn luyện tốt, tạo hứng thú để thu hút được các em học sinh có hứng thú với tiết học của bộ môn Âm nhạc theo chương trình GDPT mới 2018 đã đề ra.

3. Nội dung và hình thức của giải pháp

a. Mục tiêu của giải pháp, biện pháp.

Giúp học sinh rèn luyện về tai nghe, trí nhớ âm nhạc, phát triển nhạc cảm, làm quen với việc thể hiện bài hát kết hợp vận động bộ gõ cơ thể, biết được các kí hiệu bàn tay...

b. Nội dung và cách thức thực hiện

Nội dung chương trình của bộ môn Nghệ thuật trong chương trình GDPT mới 2018 nói chung và môn Âm nhạc nói riêng bản thân nhận thấy nội dung của bộ sách kết nối tri thức với cuộc sống rất sinh động và phong phú, để khai thác triệt để nội dung của chương trình đưa ra thì bản thân nhận thấy rằng điều đầu tiên GV phải tạo ra được sự hứng thú học tập của học sinh, mỗi giờ học nhạc các em phải cảm nhận được là mình đang ở trên một sân khấu lớn được tỏa sáng, được thể hiện hết mình và cháy hết mình với môn học giống như hai từ “Âm nhạc” mà chính môn học mang lại và tất nhiên để làm được những điều trên thì GV phải định hướng được một số kỹ

năng nhất định tạo nền tảng mới để các em học sinh lĩnh hội kiến thức một cách hứng thú hài hòa và đạt hiệu quả.

A. Rèn luyện kỹ năng đọc lời ca

Với các em HS lớp Một để hát được trọn vẹn một bài hát, thì việc đầu tiên phải đọc được lời ca, tuy nhiên ở lớp Một nhiều em chưa biết đọc chữ đó là việc khó khăn đầu tiên mà chính bản thân người GV phải đưa ra được một số phương pháp sáng tạo để giúp các em có được kỹ năng đọc thuộc lời ca nhanh nhất và hiệu quả nhất. Trên thực tế hầu như các em chỉ đọc theo truyền khẩu, thầy cô đọc thì HS đọc theo, thầy cô hát thì học sinh hát theo, không giống như ở các khối lớp 2,3,4,5 GV chỉ đọc mẫu qua một lần thì HS có thể đồng thanh đọc được. Riêng với các em lớp Một là một điều gì đó đặc biệt nhất, mà đòi hỏi GV phải có tâm, có tầm và có sự sáng tạo đổi mới trong dạy học thì mới phát huy hết sự hứng thú học tập của các em. Chính sự ngây thơ hồn nhiên của các em đã mang lại hiệu quả tốt nhất cho tiết học và để đạt được điều đó bản thân đã đưa ra một vài kỹ năng giúp các em nhanh thuộc và nhớ lời ca.

Để giúp các em học sinh lớp Một nhanh thuộc và nhớ lời ca của bài hát nhanh hơn, bản thân đã thực hiện kỹ năng hướng dẫn các em đọc lời ca bằng hình thức đọc lời ca. Tách tiếng bằng mô hình Vuông, tròn, tam giác, ...

+ Đọc lời ca bằng hình thức tách tiếng câu từ theo vần

Tách tiếng bằng hình thức ngắt câu ba chữ câu hai chữ theo vần phù hợp với ca từ với lứa tuổi của các em lớp một, để các em dễ hình dung và dễ nhớ lời ca đồng thời giáo viên kết hợp với các động tác cơ thể áp dụng vào lời ca. Ví dụ giáo viên vừa đọc vừa cho học sinh vận động theo tay, nghiêng đầu, bước chân, những động tác này kết hợp với đọc lời ca ngắt từ theo âm điệu của bài hát sẽ làm cho học sinh dễ nhớ và nhanh thuộc lời ca của bài hát hơn từ đó khi bước vào học hát từng câu thì các em sẽ không còn bị lúng túng bởi không nhớ được ca từ. Chính vì vậy tôi đưa ra biện pháp tách từ tách tiếng trong câu hát lớn thành từng câu nhỏ và kết hợp các động tác của cơ thể để học dễ nhớ và dễ thuộc lời hơn

Ví dụ: Bài hát “Vào rừng hoa” nhạc và lời Việt Anh. Có lời ca như sau

*Cầm tay nhau / cùng đi chơi,
đi khắp nơi / hái bông / hoa tươi
Vào đây chơi / rừng hoa tươi
chim líu lo / hót nghe / vui vui
Vào rừng / xem hoa / nghe tiếng chim / rừng reo ca
Tìm vài / bông hoa / cùng hái / đem về nhà.*

+ Đọc lời ca bằng hình ảnh trực quan sinh động

Ví dụ: “Tổ quốc ta” nhạc và lời Mộng Lân. Có lời ca như sau

*Tổ quốc ta rộng bao la
Ngàn đất đai vì nhiều đồng lúa xanh mơn mơn
Rừng núi cao biển xanh xanh
Tổ quốc ta đẹp sao dải đất Bắc Nam nối liền*

Tổ quốc ta rừng bao la

Ngàn đất đai phì nhiêu đồng lúa xanh mơn mơn

Rừng núi cao, biển xanh xanh

Tổ quốc ta đẹp sao dải đất Bắc Nam nối liền

Qua thời gian sử dụng cách làm này, tôi nhận thấy sự chuyển biến tích cực trong quá trình học tập của học sinh. Các em rất thích thú với việc nhìn tranh minh họa để

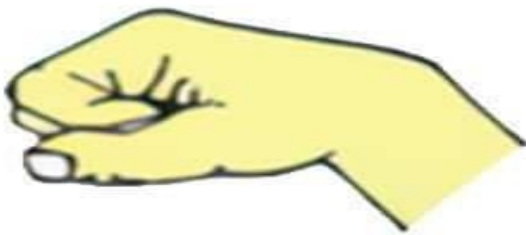
liên tưởng và gợi nhớ đến lời ca. Các em luôn có sự chủ động và tập trung cao độ khi đọc lời ca, đôi khi còn thi đua với nhau xem ai thuộc nhanh nhất. Từ đó giúp các em vừa nhanh thuộc lời vừa nhớ lâu. Đó là điều tôi hài lòng nhất khi sử dụng phương pháp này.

B. Rèn luyện kỹ năng đọc nhạc ký hiệu bàn tay

Kỹ năng đọc nhạc theo ký hiệu bàn tay được là phương pháp đọc nhạc mà các nốt nhạc mà các nốt nhạc được kí hiệu bằng các tư thế khác nhau của bàn tay phương pháp này phù hợp với đặc điểm tư duy của học sinh đặc biệt là đối với các em lứa tuổi tiểu học với tư duy trực quan bằng hình ảnh cụ thể. Mỗi một âm trong hệ thống bảy nốt nhạc sẽ tương ứng với một ký hiệu của bàn tay để học sinh có thể vừa đọc nhạc vừa dùng tay của mình để thể hiện kí hiệu đó. Thông thường thì đọc nhạc kí hiệu bàn tay được quy định rất cụ thể qua bàn tay tuy nhiên việc nhớ các kí hiệu đó đối với các em nhất là đối với các em học sinh lớp một, là một điều khá khó khăn buộc người GV phải đưa ra một ý tưởng sáng tạo vừa giúp các em tiếp cận với phương pháp đọc nhạc ký hiệu bàn tay vừa nâng cao kỹ năng việc nắm vững những kí hiệu đó với kinh nghiệm của bản thân tôi đưa ra ý tưởng giúp học sinh nhớ và có thể đọc nhạc thuần thục thông qua các ký hiệu bàn tay đó là bản thân sẽ sử dụng mũ có gắn các ký hiệu bàn tay sẽ cho học sinh đóng vai các ký hiệu bàn tay các nốt. Đô - Rê - Mi - Fa - Son - La - Si. Riêng đối với các em lớp 1 chỉ làm quen với ba kí hiệu bàn tay đó là Đô - Rê - Mi

Ví dụ: Em A sẽ đóng vai nhân vật bạn Đô sẽ làm kí hiệu bạn Đô tức là bàn tay nắm lại lòng bàn tay úp xuống

Bạn Đô

GV cho học sinh thực hiện ký hiệu bàn tay nốt Đô GV có thể cho HS đó đội chiếc mũ có hình ký hiệu nốt Đô để em đó dễ nhớ tên ký hiệu nốt nhạc, với hình thức này bản thân nhận thấy các em rất hào hứng và thích thú được thể hiện sự đam mê thảo thích mà chính môn học mang lại.

Bạn Rê

Ví dụ GV cho một bạn B đóng vai bạn Rê sẽ làm kí hiệu Rê giống như hình bên và cũng với hình thức tương tự như bạn Đô. Hs vừa thể hiện ký hiệu của nốt Rê vừa đội lên đầu mình

chiếc mũ có hình ký hiệu nốt Rê.

Bạn Mi

Ví dụ: Gv cho một bạn C đóng vai Mi sẽ làm ký hiệu Mi giống như hình bên và cũng với hình tương tự như bạn Đô và Rê vừa đội lên đầu chiếc mũ gắn hình ký hiệu Mi vừa làm động tác tay để thể hiện đó là nốt mi

Ban nhạc Đô – Rê – Mi của bọn tớ nhé

C. Rèn luyện kỹ năng sử dụng đa bộ gõ

Trong âm nhạc thì có nhiều dụng cụ có thể phát ra âm thanh. Từ những âm thanh đó GV cho học sinh áp dụng vào bài học của mình ví dụ trong một tiết học âm nhạc GV sử dụng nhiều bộ gõ của nhiều loại đạo cụ khác nhau. Như trống con, thanh phách, song loan, mõ, vỗ đùi để tạo ra nhiều âm thanh trong một tiết học có như vậy sẽ tạo được hứng thú học tập của học sinh. Trong quá trình học GV cho học sinh thay đổi bộ gõ của mình với bạn để các em cảm nhận sâu sắc hơn về âm thanh của bộ gõ đó cũng như áp dụng vào trong bài học của mình

Hình ảnh HS sử dụng bộ gõ bằng vỏ dừa loan

Hình ảnh HS sử dụng bộ gõ Song

Hình ảnh HS sử dụng nhạc cụ Trống con

Hình ảnh HS sử dụng Thanh phách

Hình ảnh học sinh sử dụng nhiều bộ gõ trong một tiết học

Từ việc sử dụng nhiều bộ gõ trong một tiết nhạc thì bản thân cảm thấy học sinh rất hứng thú, trước khi chưa được sử dụng nhiều bộ gõ thông thường các em chỉ dùng bằng tay để phát ra âm thanh theo nhịp theo phách. Nhưng từ khi cho các em tiếp cận với nhiều loại nhạc cụ gõ, thì bản thân nhận thấy các em đã sử dụng thành thạo các loại nhạc cụ, các em có thể trao đổi với nhau nhiều loại nhạc cụ gõ trong một tiết học. Chính vì một tiết học các em được sử dụng nhiều loại nhạc cụ gõ cho nên càng làm cho tiết học trở nên sinh động và sôi nổi rất nhiều.

+ Rèn luyện kỹ năng vận động cơ thể

Vận động cơ thể theo nhịp điệu là phương pháp sử dụng các bộ phận trên cơ thể như (lắc lư đầu, giậm chân, vỗ tay...) vận động theo nhịp điệu của bài hát. Các âm thanh được tạo ra bởi tiếng vỗ tay, búng tay, vỗ trên đùi, trên cánh tay, giậm chân... là âm thanh khi các em sử dụng cơ thể vận động theo các mẫu hình tiết tấu đơn giản hoặc bài hát đã học. Với kỹ năng này GV cho các em áp dụng qua các bài hát đã học

Ví dụ: bài Vào rừng hoa nhạc và lời Việt Anh Gv cho học hát kết hợp sử dụng vỗ hai bàn tay vào nhau và dùng tay phải vỗ vai trái và tay trái vỗ vai phải. Hình thức này được thể hiện như sau:

Cầm tay nhau cùng đi chơi,

đi khắp nơi hái bông hoa tươi

Vào đây chơi rừng hoa tươi

chim líu lo hót nghe vui vui

Vào rừng xem hoa nghe tiếng chim rừng reo ca

Tìm vại bông hoa cùng hái đem về nhà.

Ví dụ bài *Lớp một thân yêu* nhạc và lời *Bùi Anh Tôn* Gv có thể cho các em kết hợp vỗ đùi, vỗ tay, búng tay...

Kìa tiếng trống trường vang

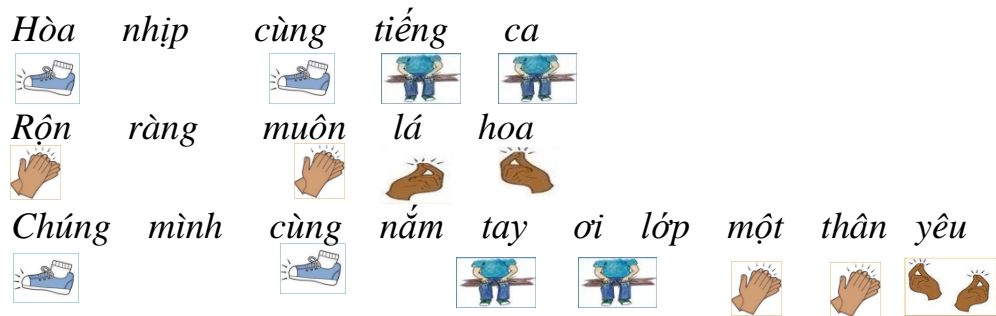

Em bước vào lớp một

Tùng nét chữ đầu tiên trang sách học điều hay

Việc kết hợp bộ gõ cơ thể vào trong các giờ học cũng là một niềm đam mê hứng thú học tập của các em. Với sự kết hợp với phong cách này tạo cho các em bước đầu có những sự chuyển biến đáng kể các em có thể nghe giai điệu âm thanh của bài hát mà chân, tay, đầu, mình có thể lắc lư theo tiếng nhạc và đặc biệt hơn nữa là các em có thể phát triển năng khiếu của mình một cách toàn diện. với kỹ năng này tôi thấy học sinh của mình không chỉ các em lớp một mà tất cả các em học sinh trong toàn trường điều hứng thú và tiếp thu một cách rất tích cực. Mỗi giờ học các em lại rất hứng khởi đặc biệt là đối với các em học sinh lớp một dường như các em rất mong chờ mỗi khi có tiết âm nhạc để được thỏa sức mình vào trong giai điệu của bài hát. Bản thân rất hài với việc hằng ngày sử dụng kỹ năng này cho học sinh và cảm thấy rất vui khi tạo được niềm đam mê học tập cho các em.

+ Rèn luyện kỹ năng hát và múa phụ họa với hình thức biểu diễn

Trong âm nhạc kỹ năng hát và múa phụ họa là một hoạt động rất được nhiều em học sinh thích thú bởi với lứa tuổi của các em còn rất ngây thơ luôn được thích hát và thích múa chính vì vậy bản thân đã nhận thấy việc nâng cao và rèn kỹ năng cho các em có được sự tự tin biểu diễn trước lớp là một việc làm thiết thực và rất bổ ích. Có thể nói rằng khi các em được lên biểu diễn một bài hát giống như các em vừa được tắm bổ thêm một vị thuốc bổ vào trong cơ thể. Tuy nhiên để tạo ra được sự phấn khởi và thích thú của các em thì GV cần có sự đổi mới và rèn kỹ năng tiếp thu bài học của các em, một tiết học kết hợp hát, múa với hình thức biểu diễn trước lớp muốn trở nên sinh động thì điều đầu tiên GV cần phải có các đạo cụ biểu diễn, ví dụ như Hoa múa, quạt múa, nón, mũ các con thú,...những đạo cụ đó luôn mang đến cho các em sự hào hứng và kích thích sự tư duy sáng tạo của các em. Qua một số giờ dạy bản thân cho các em luôn được sử dụng đạo cụ phục vụ cho hình thức biểu diễn và cụ thể hóa vào một số hình ảnh như:

Các bạn thấy chúng tớ múa có đẹp không nào?

Hôm nay chúng tớ được biểu diễn hoa múa và chiếc nón lá dễ thương không nè

Thích quá các bạn ơi!

c. Mối liên hệ giữa giải pháp, biện pháp.

Giải pháp là cơ sở lí luận chung, là những kinh nghiệm ta đúc rút ra được sau nhiều năm giảng dạy.

Biện pháp là cách thức để ta tiến hành giải quyết các vấn đề do giải pháp đặt ra. Chính vì vậy mà giải pháp và biện pháp có mối liên hệ chặt chẽ với nhau. Phải có giải pháp đúng đắn thì người giáo viên mới truyền đạt được kiến thức cho học sinh một cách tốt nhất và người học sinh có thể lĩnh hội được nhanh nhất. Và cũng phải có những biện pháp đúng đắn thì giải pháp kia mới được thực hiện một cách tốt nhất. Và đối với môn Âm nhạc cũng vậy, người giáo viên phải có giải pháp tối ưu thì mới thu hút được học sinh yêu thích môn Âm nhạc, từ đó các em mới học tốt môn Âm nhạc. Và để thực hiện được giải pháp tối ưu đó thì người giáo viên cũng phải vạch ra những biện pháp hữu hiệu nhất mới có thể đưa giải pháp do mình đặt ra đến đích cuối cùng một cách hoàn thiện nhất.

d .Kết quả khảo nghiệm

Qua quá trình giảng dạy, bản thân nhận thấy kết quả đạt được là rất khả quan các em rất say mê hứng thú học tập. Tuy nhiên để đạt được những kết quả này không phải trong một vài tiết học mà đó là cả một quá trình. Giáo viên phải có sự kiên trì bền bỉ rèn luyện các kỹ năng đồng thời luyện tập, hoà mình với học sinh, hiểu được đặc điểm tâm lí của từng học sinh, áp dụng những hình thức và phương pháp hướng dẫn khác nhau. Vì trong các phương pháp dạy học không có phương pháp nào là vạn năng mà giáo viên phải biết kết hợp hài hoà sáng tạo thì mới phát huy được năng khiếu cũng như tinh thần say mê học tập của học sinh. Kết quả đánh giá học lực bộ môn Âm nhạc tính đến thời điểm hiện tại của các em học sinh khối lớp 1 không có học sinh xếp loại chưa hoàn thành, học sinh hoàn thành tốt và hoàn thành đã tăng lên rõ rệt. Sau một thời gian nâng cao rèn luyện kỹ năng học âm nhạc cho học sinh lớp 1 theo CTGDPT 2018 thì bản thân nhận thấy các em tiến bộ rõ rệt qua các tiết dạy học sinh hào hứng và rất thích mỗi khi có giờ học âm nhạc. (có phụ lục đính kèm).

Cụ thể kết quả đạt được cuối năm học:

Khối	TSHS	Hoàn thành tốt	%	Hoàn thành	%	CHT	%
1	103	40	38,8%	63	61,2%	0	0%
Tổng	103	40	38,8%	63	61,2 %	0	0%

Sau một thời gian rèn luyện nâng cao kỹ năng học âm nhạc cho học sinh lớp 1 theo chương trình GDPT 2018 thì bản thân nhận thấy các em tiến bộ rõ rệt, các em hứng thú tham gia các kỹ năng biểu diễn, kỹ năng sử dụng các nhạc cụ gõ, kỹ năng sử dụng kí hiệu bàn tay hầu như các kỹ năng trên đều mang đến cho các em một sự tự tin rất mãnh liệt vào bản thân mình. Và kết quả đó được chứng minh bằng kết quả

khảo sát cho thấy học sinh hoàn thành tốt chiếm tỉ lệ 38,8% học sinh hoàn thành chiếm tỉ lệ 61,2% và không có học sinh chưa hoàn thành ngoài những số liệu nêu trên, các nhạc cụ gõ đệm của tôi còn được đưa vào sử dụng làm đạo cụ múa cho các buổi văn nghệ ngoại khóa trong nhà trường. Ngoài ra học sinh trường còn đạt được rất nhiều giải cao trong các cuộc thi hội diễn văn nghệ do PGD và các ban ngành tổ chức.

III. Kết luận, kiến nghị

1. Kết luận

Đất nước và nhân loại đã và đang bước sang một giai đoạn phát triển mới với những yêu cầu mới về phát triển nguồn nhân lực, phát triển con người.

Sau hơn 30 năm đổi mới, đất nước ta đã vượt qua nhiều khó khăn thách thức, đạt được những thành tựu to lớn, trong đó có ngành giáo dục và điều đặc biệt là trong đó có ngành giáo dục âm nhạc. Giáo dục âm nhạc tạo cơ hội cho học sinh được trải nghiệm và phát triển năng lực âm nhạc, giáo dục âm nhạc góp phần phát triển cho học sinh các phẩm chất yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm, cùng các năng lực tự chủ, tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và hợp tác để trở thành những công dân toàn diện về nhân cách, hài hòa về thể chất và tinh thần.

Để dạy tốt môn âm nhạc, mỗi giáo viên cần có lòng yêu nghề, mến trẻ, có ý thức trách nhiệm và tinh thần cầu tiến. Phải hướng các em tới những cái hay, cái đẹp từ đó tạo lòng yêu thích, say mê âm nhạc. Việc rèn luyện cá kỹ năng phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố khác nhau. Trong đó yếu tố có tầm quan trọng hàng đầu là chúng ta phải bồi dưỡng được một đội ngũ giáo viên âm nhạc giỏi. Cùng với sự quan tâm của gia đình, nhà trường, xã hội. Sự cố gắng của bản thân học sinh. Các yếu tố này có mối quan hệ chặt chẽ, biện chứng và ràng buộc lẫn nhau. Để quá trình học tập môn âm nhạc của học sinh lớp 1 đạt được hiệu quả tốt nhất thì cần biết phối hợp linh hoạt các yếu tố trên. Trải qua quá trình tìm hiểu, suy nghĩ bản đã áp dụng những kỹ năng trên vào trong quá trình giảng dạy cho học sinh lớp 1 và nhận thấy được những chiều hướng tích cực trong việc nâng cao hiệu quả cho học sinh lớp 1 học môn âm nhạc. Khiến các em hứng thú và ham mê bộ môn này hơn, hướng các em đến cái hay, cái đẹp trong cuộc sống. Từ đó góp phần giúp các em hoàn thiện nhân cách toàn diện nhất.

2. Kiến nghị

Để nâng cao chất lượng học tập bộ môn Âm nhạc cho học sinh Tiểu học bản thân xin có một số ý kiến đề xuất như sau:

Tiếp tục bổ sung đồ dùng học tập, đồ dùng giảng dạy của bộ môn nhằm đáp ứng nhu cầu học tập và phát triển của xã hội.

Đối với nhà trường và các cấp quản lí thường xuyên động viên, khích lệ các GV cũng như các em học tập trong công tác văn hóa văn nghệ, đặc biệt là các em có năng khiếu nổi trội.

Với chương trình GDPT mới 2018. Là một chương trình toàn diện cả về phẩm chất và năng lực chính vì vậy việc cung cấp đồ dùng dạy học cho bộ môn là một điều rất quan trọng.

Trên đây là một số kinh nghiệm nhỏ mà bản thân đã thực hiện trong quá trình giảng dạy, rất mong được sự góp ý của BGH và các đồng chí đồng nghiệp. Tôi xin chân thành cảm ơn.

Bình Thuận, ngày 12 tháng 03 năm 2022

Người viết

Nguyễn Thị Lân

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Sách giáo khoa Âm nhạc bộ kết nối tri thức với cuộc sống khối lớp 1 của Nhà xuất bản Giáo Dục Việt Nam in năm 2010
2. Sách giáo viên Âm nhạc các khối lớp của Nhà xuất bản giáo dục in năm 2008
3. Sách thiết kế bộ môn Âm nhạc của Nhà xuất bản Hà Nội in năm 2006
4. Căn cứ vào quyết định số 12/2003- QĐ/BGD&ĐT ban hành ngày 24/3/2003 về việc làm và sưu tầm một số ĐDDH tự phục vụ cho hoạt động dạy học của giáo viên
5. Thông tư số 30/2014/TT-BGDĐT ngày 28 tháng 8 năm 2014 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Quy định đánh giá học sinh tiểu học, có hiệu lực kể từ ngày 15 tháng 10 năm 2014,
6. Tài liệu bồi dưỡng thường xuyên cho Giáo viên theo thông tư số 26/2012/TT-BGDĐT ban hành ngày 10 tháng 7 năm 2012
7. Tài liệu tham khảo về giáo dục âm nhạc - Nhà xuất bản Giáo Dục.
8. Băng, đĩa nhạc chương trình giáo dục môn Âm nhạc – Nhà xuất bản Giáo Dục

MỤC LỤC

NỘI DUNG	Trang
I. PHẦN MỞ ĐẦU	Trang 1
1. Lý do chọn đề tài	Trang 1-2
2. Mục tiêu – Nhiệm vụ của đề tài	Trang 3-4
3. Đối tượng nghiên cứu	Trang 4
4. Giới hạn của đề tài	Trang 4
5. Phương pháp nghiên cứu	Trang 4
II. PHẦN NỘI DUNG	Trang 4
1. Cơ sở lý luận	Trang 4-5
2. Cơ sở thực tiễn (Thực trạng)	Trang 5
3. Nội dung và hình thức của giải pháp	Trang 6
a. Mục tiêu của giải pháp, biện pháp	Trang 6
b. Nội dung và cách thức thực hiện giải pháp, biện pháp	Trang 6-14
c. Mối quan hệ giữa các giải pháp, biện pháp	Trang 14-15
d. Kết quả khảo nghiệm, giá trị khoa học của vấn đề nghiên cứu, phạm vi và hiệu quả ứng dụng	Trang 15-16
III. PHẦN KẾT LUẬN – KIẾN NGHỊ	Trang 16
1. Kết luận	Trang 16
2. Kiến nghị	Trang 17
TÀI LIỆU THAM KHẢO	Trang 18
MỤC LỤC	Trang 19

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

HS	Học sinh
GV	Giáo viên
BGH	Ban giám hiệu
SGK	Sách giáo khoa
PGD	Phòng giáo dục
VD	Ví dụ
PPDH	Phương pháp dạy học
TĐN	Tập đọc nhạc
PHHS	Phụ huynh học sinh

